

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету аграрного менеджменту
Анатолій ОСТАПЧУК
2023 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри виробничого
та інвестиційного менеджменту
Протокол №8 від «18» квітня 2023р.
В.о. завідувача кафедри
Марина ДЄЛІНІ

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Управління інвестиційною
діяльністю та міжнародними проектами»
Гарант ОП
Лідія ШИНКАРУК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КРЕАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ СОЦІАЛЬНИМИ
ПРОЕКТАМИ

(назва навчальної дисципліни)

Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітня програма	«Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами»
Факультет	аграрного менеджменту
Розробники:	доцент кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, к.е.н. Орехівський В.Г.

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Креативні технології в управлінні соціальними проектами

(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	073 «Менеджмент»	
Освітня програма	«Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	–	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	2	2
Лекційні заняття	15 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	год.
Лабораторні заняття	–	год.
Самостійна робота	76 год.	год.
Індивідуальні завдання	–	год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	3 год.	

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета дисципліни – надання студентам фундаментальних і системних знань про особливості управління соціальними проектами як ключовими чинниками упорядкування сучасного соціального життя. Знайомство із сутністю технологій соціальних проектів є змістовним кроком освітньої програми «Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами». Тематичне наповнення дисципліни включає теоретичні та методологічні основи соціальних проектів, зокрема, з'ясування способів і засобів соціологічного аналізу різноманітних управлінських явищ і процесів, які розгортаються на різних рівнях соціальної організації суспільного життя. Творчі завдання, індивідуальна та групова робота формує навички навчання в парадигмі сучасної освіти.

Завдання вивчення дисципліни є теоретична та практична підготовка студентів із питань:

- 1) отримання ґрунтовних знань про об'єктивні закономірності функціонування системи соціальних проектів, а також навичок їх практичного використання;
- 2) набуття фахових умінь застосовувати методологічний інструментарій теорії соціального проектування для аналізу організаційно-управлінських явищ і процесів у соціальних організаціях;
- 3) опанування змісту основних термінів, понять та категорій соціальних проектів;
- 4) розуміння об'єктивного характеру законів і закономірностей соціальних проектів, об'єктивної зумовленості його принципів та функцій;
- 5) оволодіння сукупністю методів, форм та механізмів управління соціальними процесами і явищами на мікро і макрорівні сучасного суспільства;
- 6) розширення професійного кругозору про можливості, характері способи вимірювання ефективності соціального менеджменту на різних рівнях організації соціального буття суспільства.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК2. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;
- ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;
- СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН3. Проектувати ефективні системи управління організаціями;
- ПРН7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;

- ПРН8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією;
- ПРН10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач;
- ПРН13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення при розробці та реалізації проекту.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для повного терміну денної (заочної) форми навчання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ТЕХНОЛОГІЙ СОЦІАЛЬНИХ ПРОЕКТІВ

Тема 1. Предмет соціального проектування

Поняття соціального проектування. Роль соціального проектування у суспільстві. Основні принципи соціального проектування. Етапи соціального проектування. Зв'язок соціального проектування з креативними технологіями.

Тема 2. Суспільні системи та соціальні закони

Соціальні системи: поняття та основні характеристики. Структура соціальних систем. Вплив соціальних законів на соціальні системи. Взаємодія соціальних систем у контексті соціального проектування.

Тема 3. Методи соціального проектування

Аналіз соціального середовища та ідентифікація потреб. Прогнозування та оцінка ефективності соціальних проектів. Управління ризиками у соціальному проектуванні. Моніторинг та оцінка результатів соціальних проектів

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. КРЕАТИВНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СОЦІАЛЬНИХ ПРОЕКТІВ

Тема 4. Система цінностей в соціальному проектуванні

Концепція цінностей та їх роль у суспільстві. Формування системи цінностей у соціальному проектуванні. Вплив системи цінностей на прийняття рішень у соціальних проектах. Етичні аспекти соціального проектування.

Тема 5. Соціальні ресурси і мотивація

Визначення соціальних ресурсів та їх види. Мобілізація та управління соціальними ресурсами у проектах. Роль мотивації у соціальному проектуванні. Підтримка мотивації учасників соціальних проектів.

Тема 6. Інформаційне забезпечення соціальних проектів

Роль інформації у соціальному проектуванні. Збір та аналіз інформації для соціальних проектів. Інформаційні технології та їх застосування у соціальних проектах. Комунікація та обмін інформацією у соціальних проектах.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Основи технологій соціальних проєктів														
Тема 1. Предмет соціального проєктування	1-2	16	2	4			10							
Тема 2. Суспільні системи та соціальні закони	3-4	17	2	5			10							
Тема 3. Методи соціального проєктування	5-7	24	3	6			15							
Разом за змістовим модулем 1	57		7	15			35							
Змістовий модуль 2. Креативно-методологічні засади соціальних проєктів														
Тема 4. Система цінностей в соціальному проєктуванні	8-9	17	3	4			10							
Тема 5. Соціальні ресурси і мотивація	10-12	22	2	5			15							
Тема 6. Інформаційне забезпечення соціальних проєктів	13-15	24	3	6			15							
Разом за змістовим модулем 2	63		8	15			40							
Усього годин	120		15	30			75							
Курсовий проєкт (робота) з _____ <small>(якщо є в робочому навчальному плані)</small>			-	-	-		-		-	-	-		-	
Усього годин	120		15	30			75							

4. Теми семінарських занять
Не передбачено навчальним планом.

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз соціального середовища та ідентифікація потреб	4
2	Креативні методи генерації ідей	5
3	Дослідження ринку соціальних проєктів	6
4	Аналіз цільової аудиторії, оцінка ідей та мотиваційної складової соціального проєкту	4

5	Lean-up тестування соціального проекту	5
6	Розробка бізнес-моделі соціального проекту, презентація	6
Разом		30

6. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

7. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз соціальних потреб та проблем у вибраній сфері	10
2	Креативні методи розв'язання проблем у соціальному проектуванні	10
3	Розробка концепції соціального проекту	15
4	Формування команди та розподіл ролей у соціальному проекті	10
5	Оцінка соціального впливу та моніторинг проекту	15
6	Комунікація та залучення зацікавлених сторін до проекту	15
Разом		75

8. Зразки контрольних питань, тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

1. Що розуміють під поняттям «соціальне проектування»?
2. Які основні етапи розробки соціального проекту?
3. Які соціальні системи впливають на соціальне проектування?
4. Назвіть приклади соціальних законів, які враховуються при управлінні соціальними проектами.
5. Які методи використовуються в соціальному проектуванні?
6. Які компоненти включає система цінностей в соціальному проектуванні?
7. Що таке соціальні ресурси в контексті соціальних проектів?
8. Які фактори впливають на мотивацію учасників соціального проекту?
9. Які інформаційні ресурси використовуються в соціальних проектах?
10. Які інструменти і технології інформаційного забезпечення соціальних проектів ви знаєте?
11. Які основні складові предмета соціального проектування?
12. Які головні етапи аналізу соціальних потреб у процесі соціального проектування?
13. Які фактори впливають на вибір цілей та завдань соціального проекту?
14. Що таке логічна модель проекту і які компоненти вона включає?
15. Які основні методи оцінки соціального впливу проекту?
16. Що таке ризики в соціальному проектуванні і як їх управляти?
17. Які ролі та відповідальності можуть бути визначені для учасників команди соціального проекту?

18. Які методи комунікації можуть бути використані для залучення зацікавлених сторін до проекту?
19. Що включає в себе процес моніторингу та оцінки соціального проекту?
20. Які можливості забезпечення інформаційної безпеки в соціальних проектах ви знаєте?
21. Що таке соціальна відповідальність і як вона пов'язана з соціальним проектуванням?
22. Як визначити першочергові соціальні потреби в обраній сфері для соціального проекту?
23. Які методи можна використовувати для збору даних про соціальні потреби та проблеми?
24. Що таке місія проекту і як вона формулюється?
25. Як визначити план дій та календарний графік реалізації соціального проекту?
26. Як визначити соціальну ефективність проекту та оцінити її?
27. Які основні ризики можуть виникнути при реалізації соціального проекту?
28. Які переваги та недоліки роботи в команді при виконанні соціального проекту?
29. Які канали комунікації можна використовувати для залучення громадськості до соціального проекту?
30. Як забезпечити конфіденційність та захист персональних даних в соціальних проектах?
31. Що таке соціальна інновація і як вона використовується в соціальному проектуванні?
32. Які основні критерії оцінки ефективності соціального проекту?
33. Як використовувати SWOT-аналіз у соціальному проектуванні?
34. Що означає «стейкхолдери» у соціальному проектуванні?
35. Які фактори впливають на успішність комунікації зі зацікавленими сторонами у соціальному проекті?
36. Як визначити бюджет соціального проекту та забезпечити його фінансування?
37. Як впливає культурний контекст на соціальне проектування?
38. Які інструменти можна використовувати для збору та аналізу інформації в соціальних проектах?
39. Як впровадити механізми залучення волонтерів до соціального проекту?
40. Які фактори впливають на успішне партнерство та співпрацю у соціальних проектах?
41. Що таке «соціальний капітал» і як він може бути використаний у соціальних проектах?
42. Як визначити етапи впровадження соціального проекту та розподілити завдання між учасниками?
43. Як оцінити соціальну ефективність проекту через призму впливу на якість життя громади?
44. Що означає «скейлінг» в соціальному проектуванні та як він впливає на результати проекту?

45. Які інструменти можна використовувати для оцінки ризиків у соціальних проектах?
46. Які стратегії мобілізації ресурсів можуть бути використані для фінансування соціальних проектів?
47. Як впливає політичний контекст на соціальне проектування та його результати?
48. Які методи можна використовувати для оцінки впливу соціального проекту на сталість розвитку громади?
49. Як можна залучити медіа до підтримки та просування соціального проекту?
50. Які інформаційні технології можуть бути використані для сприяння успішності соціальних проектів?

9. Методи навчання.

Поєднання лекційних та практичних занять згідно графіку. Застосування презентацій та графічних даних для кращого засвоєння навчальних матеріалів. Зокрема, використання матеріалів університетів США та Західної Європи, отриманих в рамках програм підвищення кваліфікації викладачів (FER, Erasmus). Проведення ділових ігор та кейс-стаді. Надання інформації з власного практичного досвіду, аналіз діючого законодавства України щодо регулювання соціальних відносин в суспільстві. Використання спеціалізованих онлайн-платформ (сфери соціального підприємництва) для моделювання соціальних проектів та розробки сценаріїв їх практичного застосування.

Наскрізні (протягом семестру) практичні дослідження згідно алгоритму: пошук ідей, створення, розвиток та можливе практичне втілення соціального проекту з елементами комерційної складової. Підготовка бізнес-плану та фінальної презентації на захист, як результатів практичного дослідження.

10. Форми контролю.

Основними формами організації навчання під час вивчення дисципліни «Креативні технології в управлінні соціальними проектами» є лекції, практичні заняття, консультації та самостійна робота студентів. Відповідно до вище зазначених форм організації навчання формами контролю засвоєння програми є: самоконтроль, написання модульних контрольних робіт, рефератів, виконання індивідуальних практичних і самостійних завдань, підсумковий контроль – екзамен. Контрольні заходи, які проводяться в університеті визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти і забезпечують своєчасне коригування навчального процесу. Відповідно до «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 26.04.2023 р. протокол № 7), видами контролю знань здобувачів вищої освіти є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестації. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних (лабораторних та семінарських) занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи. Проміжна атестація проводиться після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля і має визначити рівень знань

здобувачів вищої освіти з програмного матеріалу (рейтингова оцінка із змістового модуля), отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи. Засвоєння здобувачем вищої освіти програмного матеріалу змістового модуля вважається успішним, якщо рейтингова оцінка його становить не менше, ніж 60 балів за 100-бальною шкалою. Після проведення проміжних атестацій із змістових модулів і визначення їх рейтингових оцінок лектором дисципліни визначається рейтинг здобувача вищої освіти з навчальної роботи РНР (не більше 70 балів) за формулою:

$$R_{\text{НР}} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)\text{ЗМ}} \cdot K^{(1)\text{ЗМ}} + \dots + R^{(n)\text{ЗМ}} \cdot K^{(n)\text{ЗМ}})}{K_{\text{дис}}} + R^{\text{ДР}} - R^{\text{ШТР}},$$

де $R^{(1)\text{ЗМ}}, \dots, R^{(n)\text{ЗМ}}$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K^{(1)\text{ЗМ}}, \dots, K^{(n)\text{ЗМ}}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_{\text{дис}} = K^{(1)\text{ЗМ}} + \dots + K^{(n)\text{ЗМ}}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі;

$R^{\text{ДР}}$ – рейтинг з додаткової роботи;

$R^{\text{ШТР}}$ – рейтинг штрафний.

Наведену формулу можна спростити, якщо прийняти $K^{(1)\text{ЗМ}} = \dots = K^{(n)\text{ЗМ}}$.

Тоді вона буде мати вигляд

$$R_{\text{НР}} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)\text{ЗМ}} + \dots + R^{(n)\text{ЗМ}})}{n} + R^{\text{ДР}} - R^{\text{ШТР}}.$$

Рейтинг здобувача вищої освіти з навчальної роботи округлюється до цілого числа. На рейтинг з навчальної роботи можуть впливати рейтинг з додаткової роботи та рейтинг штрафний. Рейтинг з додаткової роботи додається до рейтингу з навчальної і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається здобувачам вищої освіти рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня їх знань з дисципліни.

До переліку робіт, за які надаються додаткові бали здобувачу вищої освіти (максимальна кількість 20 балів) відносяться:

- отримання диплому I-го ступеню переможця студентської наукової конференції навчально-наукового інституту чи факультету (коледжу) з відповідної дисципліни;
- отримання диплому переможця (I, II чи III місце) II-го етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни чи спеціальності (напряму підготовки) у поточному навчальному році;
- отримання диплому (I, II чи III ступеню) переможця Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з відповідної дисципліни у поточному навчальному році;
- авторство (співавторство) у поданій заявці на винахід чи отриманому патенті України з відповідної дисципліни;
- авторство (співавторство) у виданій науковій статті з відповідної дисципліни;

- виготовлення особисто навчального стенду, макету, пристрою, приладу; розробка комп'ютерної програми (за умови, що зазначене використовується в освітньому процесі при викладанні відповідної дисципліни).

Рейтинг штрафний не перевищує 5 балів і віднімається від рейтингу з навчальної роботи. Він визначається лектором і вводиться рішенням кафедри для здобувачів вищої освіти, які невчасно засвоїли матеріали змістових модулів, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

Підготовка і захист курсового проекту (роботи) оцінюється за 100 бальною шкалою і далі переводиться в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

Підсумкова атестація включає семестрову та державну атестацію здобувачів вищої освіти. Семестрова атестація проводиться у формах семестрового екзамену або семестрового заліку з конкретної навчальної дисципліни. Семестровий екзамен – це форма підсумкової атестації засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр.

Семестровий залік – це форма підсумкової атестації, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу (виконаних ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях та під час самостійної роботи) з навчальної дисципліни за семестр.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані складати екзамени і заліки відповідно до вимог робочого навчального плану у терміни, передбачені графіком освітнього процесу. Зміст екзаменів і заліків визначається робочими навчальними програмами дисциплін.

11. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 26.04.2023 р. протокол № 7)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

12. Навчально-методичне забезпечення

Навчально-методичні комплекси вивчення дисципліни (робочі програми, ілюстративні матеріали). Методичні вказівки до вивчення дисципліни, курс лекцій у вигляді презентацій PPoint.

13. Рекомендовані джерела інформації

1. Безпалько О. В. Соціальне проектування: навч. посіб. Київ: Знання. 2010. 127 с.
2. Бех В.П., Маліновський Ю.Л. Болонський процес: тенденції, проблеми, перспективи. Київ: НПУ ім. М.П. Драгоманова. 2004. 221 с.
3. Борецька Н.П. Соціальний захист населення на сучасному етапі: стан і проблеми: моногр. Донецьк: Янтра. 2002. 352 с.
4. Галицький В.М. Поведінкові стратегії на ринку праці України. Київ: ПЦ «Фоліант». 2011. 227 с.
5. Ганслі Т. Соціальна політика та соціальне забезпечення за ринкової економіки. Київ: Основи. 2006. 237 с.
6. Кредісов А.І. Менеджмент для керівників. Київ: Т-во «Знання. 2009. 556 с
7. Лукашевич М.П. Менеджмент соціальної роботи: теорія і практика: навч. посіб. Київ: Каравела. 2007. 296с
8. Лукашевич Н.П. Самоменеджмент. Теорія і практика: навч. посіб. Київ: Ніка-Центр. 2007. 344 с.
9. Лукашевич М.П. Інноваційні соціальні технології професійного самовизначення особистості: навч. посіб. Київ: ІПКДСЗУ. 2005. 141 с.
10. Назарова Г.В., Гончарова С.Ю. Соціальна економіка : навч. посіб. Харків: ХНЕУім. С. Кузнеця. 2018. 275 с.
11. Петренко Н.О. Управління проектами: навч. посіб. Київ: ЦУЛ. 2017. 244 с.
12. Руженський М.М. Соціальний менеджмент: навч. посіб. Київ: ІПК ДСЗУ. 2011. 255 с.
13. Скуратівський В.А. Основи соціальної політики: навч. посіб. Київ: МАУП. 2002. 200 с.
14. Сурмін Ю.П. Соціологія управління: підруч. Київ: Освіта України. 2012. 686 с.
15. Туленков М.В. Організаційна взаємодія в системах соціального управління (соціологічний аналіз): моногр. Київ: ІПКДСЗУ. 2015. 222с.
16. Туленков М.В. Сучасні теорії менеджменту: навч. посіб. Київ: Каравела. 2007. 303 с.
17. Шевчук П.І. Соціальна політика. Львів: Світ. 2003. 400с.
18. Яременко О.О. Соціальна політика: теоретико-методологічні основи дослідження процесів формування та ефективність реалізації: Монографія. Статті. Виступи. Інтерв'ю. Київ: Ін-т екон. та прогнозу НАН України; УІСДім. Олександра Яременка. 2006. 480 с.